

A C A D E M I A R O M Â N Ă

Comitetul Român de Istoria și Filosofia Științei și Tehnicii

– Divizia de Istoria Științei –

STUDII ȘI COMUNICĂRI/DIS

Vol. XVII/2024

MEGA

ISTORIA AȘA CUM S-A SCRIS – EROI AI REVOLUȚIEI DE LA 1848: PREOTUL RADU ȘAPCĂ DIN ROMANAȚI (CELEI – CORABIA)

Niculina MERCEANU¹

merniculina@yahoo.com

„O națiune care nu-și cunoaște istoria este ca
un copil care nu-și cunoaște părinții”

Nicolae Iorga

ABSTRACT: The Revolution of 1848 was undoubtedly the seed from which modern Romanian society developed. It was an epochal episode in our troubled past, resulting in a total change in the Romanians' way of thinking and in their political and national aspirations. Radu Șapcă, a priest from Celei-Corabia, former county of Romanați, played a decisive role in the outbreak of the Revolution, being one of the organizers of the Great Popular Assembly of Islaz, which raised the peasants to the fight, becoming one of the leaders of the revolutionary army. The scientific objectives of the article are the evocation of the personality of Priest Radu Șapcă, his activity and his important role during the 1848 Revolution, the mobilization of the revolutionaries on the Liberty Field in Islaz, the reading of the “Proclamation of Islaz”.

KEYWORDS: Revolution of 1848, Corabia, Radu Șapcă, Celei, Proclamation of Islaz.

Întreg pământul are înscris în istoria sa, a zecilor de mii de ani, nenumărate neamuri, dintre care unele consumându-și existența, le-au rămas doar amintirea. Românii, cu toată zbuciumata lor istorie, au rezistat în fața celor care au încercat să-i distrugă și să-i împrăstie.

Am ajuns în mileniul 3, când se configurează o lume nouă, tot cu

¹ Profesor gradul I, etnomuzicolog, jurnalist, membru al UZPR, membru al UCIMR, președinte și fondator al Asociației Culturale LA NOI LA ROMÂNI, membru asociat al Diviziei de Istoria Științei a CRIFST al Academiei Române.

numele de români ca popor și România ca țară, impunându-ne istoric, geografic, etnic și lingvistic deopotrivă, fiind recunoscuți în civilizația mondială, de când există conștiința culturii neamurilor. Ca neam și ca națiune, nu am trăit ca niște frunze în bătaia vântului risipite și apoi să pierim, ne-am impus și am rămas ca eroi cu nume în toate perioadele istorice, rezistând curgerii timpului, înscriși în paginile istoriei civilizațiilor. Referitor la istoria poporului român, Nicolae Iorga spunea: „Cine nu cunoaște istoria e ca un copil care nu-și cunoaște părinții”.

Cercetând istoria României, un episod epocal în trecutul nostru zbuciumat îl constituie, fără îndoială, Mișcarea de la 1848 care „reprezintă începutul, germenul din care s-a dezvoltat viața de stat modernă a României” [1]. Revoluția de la 1848 a dus la o totală schimbare a modului de gândire și a aspirațiilor politice și naționale ale românilor, constituind premisele începerii războiului pentru emanciparea de sub tutela marilor puteri vecine, de sub suzeranitatea Turciei și cu deosebire de sub protectoratul rusesc. „La 1848 s-a zămislit România modernă” [1]. În Principatele Române de la Dunăre, Mișcarea de la 1848, deși se leagă în multe privințe cu revoluția generală din Europa, în special din Franța de la 24 februarie, are totuși un caracter specific românesc, generat de starea politico-socială internă. De la intelectualii renumiți ai timpului, la oameni simpli, toți revoluționarii pașoptiști erau animați în acele momente de același crez: Unirea în cuget și simțiri pe pământul moștenit din moși strămoși.

De-a lungul timpului, activitatea ecleziastică a Bisericii a avut o strânsă legătură cu evoluțiile politice și culturale ale societății, fiind o caracteristică a națiunilor europene din epoca medievală și modernă. Opulența și bogăția întemeiată pe proprietăți întinse și venituri uriașe, conferea Bisericii posibilități de educare, susținere pe plan intelectual, dar și de promovare socială a tinerilor talentați. La sfârșitul secolului al XVIII-lea, chiar începutul secolului al XIX-lea, în Europa Orientală clerici de seamă își împleteau activitatea spirituală cu momente importante pentru evoluția popoarelor lor. Petru Maior, Veniamin Costache, Gheorghe Șincai sau Andrei Șaguna se evidențiază mai mult ca istorici, luptători pentru drepturile românilor, decât pentru activitățile ecleziastice. În secolul al XVII-lea, personalitățile importante ale clerului românesc nu aparțineau marilor familii boierești, ci se trăgeau din țărănime. Așa se spune despre Theodosie Veștemeanul sau despre Antim Ivireanul aflat în scaunul mitropolitan al Ungrovlahiei, „o odreaslă – născut într-un sat prost și dă nemica, de într-o niște oameni

oarecum” (Predoslovie la Îndreptarea legii, Târgoviște 1652). Așa se explică cum astfel de cărturari ajunși în poziții sus-puse, datorită originilor sociale, rămâneau alături de cei „necăziți și obidiți”, apărând prin operele lor, aspirațiile acestora.

Foto nr. 1 – Fotografie de epocă a preotului Radu Șapcă.
Sursa foto: arhiva personală a autorului

Nu întâmplător vom întâlni alături de Tudor Vladimirescu, în timpul Mișcării din 1848 din Țara Românească, pe preotul Radu sin popa Tudor Dobre Șapcă din Celei, cunoscut sub numele de Popa Șapcă, ca figură reprezentativă rămasă în istorie, prin mărturiile scrise și nescrise ale vremii.

Mișcarea revoluționară de la 1848, care izbucnise puternic în apus, a avut un ecou puternic mai întâi în Moldova. La 27 martie, Mihail Kogalniceanu, Vasile Alecsandri și alții, având alături revoluționari tineri și mai vârstnici, s-au adunat la Iași într-o sală publică, împotriva domnului Mihail Sturza. Mișcarea a avut slabe legături cu masele, participând mai mult intelectualii. Totul s-a consumat într-o singură zi, fiind înăbușită, conducătorii arestați, o parte dintre ei fugind în Bucovina și în alte părți ale țării. În Muntenia a fost mai bine organizată, rezultatul fiind un guvern care a ținut 3 luni. La mișcare au participat intelectuali, boieri și militari, printre care Ion Heliade-Rădulescu, Alexandru Golescu,

Gheorghe Magheru – conducătorul dorobanților din Oltenia, Christian Tell, căpitanul Pleșoianu, Ion Brătianu, Dimitrie Brătianu, C.A. Rosetti, în fruntea lor aflându-se marele istoric și luptător Nicolae Bălcescu. Dar planul lui Bălcescu nu a reușit, însă ideile sale s-au înfăptuit mai târziu. Nicolae Bălcescu era un adânc cunoscător al realităților din țară și străinătate, fiind considerat pentru acea vreme, de către prof. univ. Petre Constantinescu-Iași, drept „primul marxist, pentru că cunoscuse imediat de la apariție Manifestul Comunist a lui Marx, iar acesta a citat lucrările de economie și istorie socială ale lui Bălcescu” [3].

În Țara Românească, revoluția a început la 9 iunie 1848. Pentru ca domnitorul să nu poată interveni la timp să înnăbușe din fașă revoluția, s-au stabilit 4 locuri diferite pentru declanșarea ei: București, Ocnele Mari (jud. Vâlcea), Telega (jud. Prahova) și Islaz (jud. Romanați). Pentru stabilirea locurilor s-a ținut cont de potențialul revoluționar, soarta grea a populației și atitudinea favorabilă a garnizoanelor militare. În Oltenia era izvorul sănătos al țărănimii, aici fiind tradiția mișcării revoluționare, încă din vremea lui Tudor Vladimirescu. Județul Romanați era un focar puternic și mai sigur de unde putea să pornească mișcarea revoluționară pe baze țărănești, având ca centru satul Celei, unde trăia Părintele Radu Șapcă.

Cine a fost însă acest preot Radu Șapcă, cu un nume atât de rezonant și pe care îl poartă numeroase străzi din orașele și comunele României²? În anul 1795 se naștea în bordeiul sărăcăcios al preotului Tudor Dobre Șapcă, din Celeiului Romanaților, viitorul cap revoluționar Radu Șapcă. Acesta a făcut parte din categoria preoților grămăticici, învățând să scrie și să citească de pe cărțile de ritual din biserica tatălui său pe care o frecventa încă din anii copilăriei.

Celeiul era situat în sudul țării, acolo unde câmpia pare nesfârșită, tivită pe marginea de miazăzi de apele bătrânului Danubiu, fiind o comună ce făcea parte din fostul județ Romanați, plasa Balta, după o mai veche împărțire administrativă. Astăzi, Celei este un cartier al orașului Corabia, aparținând județului Olt, în centrul său regăsindu-se vestigiile epocii medievale, Cetatea Romană Sucidava (Foto nr. 2).

² Spre exemplu în: Aiud, Bacău, Bârlad, Balș, Botoșani, Brașov, București, Calafat, Câmpina, Craiova, Drăgășani, Focșani, Găiești, Galați, Hunedoara, Pitești, Piatra-Neamț, Sibiu, Slatina, Timișoara, Târgu-Jiu, Râmnicu-Vâlcea, Vălenii de Munte, Vitomirești; cartierul Popa Șapcă din Pitești sau chiar și un penitenciar – „Popa Șapcă” din Timișoara.

Foto nr. 2 – Ruinele cetății Sucidava. Sursa foto: arhiva personală a autorului

Pe timpul preotului Radu Șapcă, în Celei, sat de clăcași, nu era nicio casă deasupra pământului, sătenii locuiau în bordeie (așezări semiîngropate) datorită deselor năvăliri ale turcilor care distrugneau totul și prădau, încât oamenii nu mai aveau timp să-și construiască case. În bordei se pare că locuia și preotul (deși nu s-au tras concluzii clare), pe ulița principală, doar că bordeiul său era mai încăpător: „avea trei camere, o cămară, un gârlici (încăpere strâmtă pe unde se intra ca într-o pivniță) în față și era acoperit cu stuf.”, scria Gheorghe Cunescu (fost preot, publicist, scriitor, critic literar și istoric literar) într-o lucrare a sa.

În romanul său, „Un om între oameni”, Camil Petrescu ni-l prezintă pe preotul Radu Șapcă în momentul de după înnăbușirea revoluției lui Tudor Vladimirescu, cum își lucra singur pământul la Celei: „Sătean ca oricare altul... În cămașă lungă și izmene, încins cu bete, în opinci și pe cap o pălărie cu marginile late. Purta barbă, nu prea mare, dar plină și frumoasă, de culoarea tutunului. Cu mâinile pe coarnezle plugului apăsa cu dârzenie”. Dialogul imaginat de autor arată că preotul Radu Șapcă, întrebat de ce nu își lucrează pământul cu clăcașii din sat, a dat un răspuns plin de compasiune pentru aceștia: „Vai de capul lor...Tot anul robotesc ca robi pe moșia boierească, n-au timp să-și lucreze pământul care li se cuvine. Ce să fac? Cele cinci pogoane care ni se cuvin mi le lucrez singur”.

La 18 mai 1818, Radu Șapcă a fost hirotonisit preot, iar în 1843, după intrarea în vigoare a noului regulament „pentru seminarii, protopopi și

Foto nr. 3 și 4 – Fostul loc al locuinței lui Radu Șapcă, în Celei. Sursa foto: arhiva personală a autorului

preoți” [7], a fost ales de locuitorii Celeiului ca preot la biserica satului, cu hramul „Sfântului Nicolae”. Unul dintre descendenții celei de a 7-a generații a preotului Tudor Dobre Șapcă (tatal lui Radu Șapcă), Dumitru Șapcă (cunoscut drept „Gică Șapcă din Celei, Sucidava 33”) povestește de unde vine porecla de Șapcă a preotului Tudor. Alături de mulți învățați ai vremii, și acest Gică Șapcă susține că locul de naștere al tatălui preotului Șapcă ar fi în Macedonia, iar când a venit la Celei a traversat Dunărea dezbrăcat, doar cu o șapcă pe cap. La ieșirea pe mal, jenat, și-a acoperit părțile intime cu acea șapcă, de atunci rămânându-i porecla de Tudor Șapcă, nume pe care l-a preluat mai târziu și fiul sau, Radu Șapcă.

La 1848, Islazul era un sat mai mare din sudul județului Romanați. Aici își avea reședința compania a 5-a din regimentul 1 Dorobanți, comandată de căpitatul Pleșoianu, prieten cu maiorul Christian Tell, comandantul armatei din Giurgiu și unul din întemeietorii organizației revoluționare secrete DREPTATE ȘI FRĂȚIE (înființată în 1843), având printre membri și pe preotul Radu Șapcă. La Islaz, vin în noaptea de 6-7 iunie ultimii fugari

ai rășcoalei din Muntenia, dar și Ion Heliade-Rădulescu, Christian Tell, căpitanul Nicolae Pleșoianu și părintele Șapcă.

Un document al vremii [3] menționează despre acest moment: „Tot aici avură norocul să dea peste un brav slujitor al altarului, Radu Șapcă, din comuna Celei, om cu minte pătrunzătoare, cu sufletul îndrăzneț și cu dragoste de neam”. Întâlnirea a avut loc în ostrovul de sub sat, unde Nicolae Pleșoianu pregătise declanșarea revoluției, ținând secret motivul adunării, cu teama de a nu fi trădați. Sub pretextul că vin la „petrecere la iarbă verde”, revoluționarii au trecut cu luntriile în Ostrovul din fața satului Celei. Pe când ciobanii preotului „frigeau crapii la proțap, tăvălindu-i în postăviile cu saramură de usturoi”, ei țineau sfat sub tinda târlei preotului. Când totul a fost gata, i-au trimis un mesaj codat preotului Radu Șapcă din Celei printr-un călăreț mesager: „Părinte, ia-ți Crucea și Evanghelia și vino, că mireasa e gata”. Oamenilor veniți la Islaz li s-a spus că s-au strâns pentru sfințirea unei biserici care se va construi aici. Din Ostrovul Mare, adunarea sub comanda lui Pleșoianu și a celorlalți capi ai revoluției, sub deviza „DREPTATE ȘI FRĂȚIE” (cusută pe steaguri de către fiica lui Gheorghe Magheru), au pornit către Biserica „Sfântul Gheorghe”, cunoscută de localnici în acea perioadă ca „Biserica lui Radu Măglașu” – o biserică de tip bordei, ulterior luată de apele Dunării. Islăzeanul Anton Alecsandrescu, cunoscut în sat ca Tone dascălul din Islaz, învățător, casier și secretar al Băncii Populare „Libertatea” din Islaz, povestește ca era atâta norod adunat de „să fi aruncat paraua, cădea pe cap de om” [7].

După terminarea ceremonialului de sfințire a steagurilor tricolore și a proclamației, toată adunarea din fața casei primarului Alexandru Voiculescu s-a deplasat spre Câmpia Islazului, numită și Câmpul lui Traian sau al Regenerațiunii, aflată în fața Parohiei numărul 2 Islaz, cu hramul „Sfinții Trei Ierarhi”. Aici era amenajată o tribună cu un pristol (masă din mijlocul altarului unde se țin obiectele necesare slujbei) pe care erau așezate Crucea și Evanghelia. De la tribună, preotul Radu Șapcă – înconjurat de capii revoluției, Ion Heliade-Rădulescu, Christian Tell, Ștefan Golescu, preotul Gheorghe de la Biserica „Sfântul Gheorghe” și preotul Oprea de la Biserica „Sfântul Spiridon” din satul Racovița – începe slujba în prezența norodului înfrățit în cuget și simțiri. După emoționanta slujbă a preotului Șapcă, Ion Heliade-Rădulescu dă citire celor 22 de puncte ale Proclamației Guvernului Provizoriu, din care punctul 13 se referă la emanciparea clăcășilor care vor deveni proprietari prin despăgubire. Apoi se formează

Guvernul Provizoriu cu preotul Radu Șapcă în frunte, apoi Ștefan Golescu, Ion Heliade-Rădulescu, Christian Tell, Gheorghe Magheru și Nicolae Pleșoianu. Într-un glas cu preotul Șapcă, miile de participanți au jurat apoi pe programul revoluției ca „să lucreze și să moară pentru regenerarea țării”, pentru îndeplinirea celor 22 de puncte ale Proclamației. Primul act al Guvernului Revoluționar Provizoriu a fost scrisoarea adresată domnitorului Gheorghe Bibescu de a se pune în slujba maselor pentru a înfăptui reforme structurale, ea purtând semnătura membrilor Guvernului condus de preotul Radu Șapcă. De la Islaz, revoluționarii pornesc spre Caracal în noaptea de 9 iunie, fiind găzduiți și ospătați de preotul Radu Șapcă din Celei. Datorită țăranimii adunate de către preot, revoluția a căpătat caracter popular, creând premisele unei noi ere în dezvoltarea Țărilor Române, a prefacerilor sociale, economice și politice.

Neavând diplome oficiale, drept urmare fiind considerat neștiutor de carte, preotul Radu Șapcă este exclus din lista cu membrii Guvernului Provizoriu și înlocuit cu Mitropolitul Țării Românești Neofit al II-lea (Gianoglu pe numele de mirean).

După ce revoluția a fost înfrântă, preotul Radu Șapcă a fost arestat în ziua de 6 octombrie 1848 și trimis într-un car cu boi în arestul Mitropoliei din București, în 29 octombrie fiind predat generalului rus Damilevski și ținut în arest la Mănăstirea Văcărești, alături de ceilalți conducători ai revoluției.

La 9 martie 1849, Comisia de anchetă constituită pentru judecarea preotului îl declară „unul dintre cei dintâi întreprinzători, în timpul revoluției[5]. În 6 iulie 1849, firmanul turcesc hotărăște exilarea din țară a capilor revoluției și a preotului Radu Șapcă la Constantinopol, preotul suferind diverse prigoniri și umilințe. Pe data de 8 iulie 1849, părintele este dat de către autoritățile române pe mâna turcilor care îl trimit în surghiun la muntele Athos, în Grecia, unde duce o viață grea din cauza statutului său de deținut politic. Este supus multor umilințe, fiind apoi exilat la Brussa. Neavând niciun venit, preotul Radu Șapcă este nevoit să trăiască din mila celorlalți emigranți.

În timpul revoluției din Crimeea (1853–1856), revoluționarii exilați în Constantinopol și Brussa, primind permisiunea de a locui mai aproape de granița Țării Românești se îndreaptă spre Șumla, în nordul Bulgariei, unde se va stabili carierul general a lui Omer Pașa, comandantul șef al armatei otomane în acest război. Cu acest prilej, preotul Radu Șapcă îl roagă pe Ion

Heliade-Rădulescu să intervină pe lângă Omer Pașa, pentru a-i îngădui să vină în țară, trecând Dunărea pentru a-și vedea copiii. Pe 9 iunie 1855, domnitorul Barbu Știrbei îi permite să se întoarcă în țară, astfel că la 18 iunie 1855, vineri seara, intră în țară prin punctul de la Turnu Măgurele și grăbit, sâmbătă dimineața, pleacă spre casa din Celei, districtul Romanați. Reîntors acasă, rămâne mai mulți ani printre țărani, la Biserica „Sfântul Nicolae” (Foto nr. 5), unde slujise din 1832 și până în iulie 1848.

Foto nr. 5 – Biserica „Sfântul Nicolae” din Celei.

Sursa foto: arhiva personală a autorului

Anul 1859 oferă poporului român realizarea speranțelor sale de unire și libertate. După Unirea Principatelor, domnitorul Alexandru Ioan Cuza, la rândul său fost revoluționar pașoptist, îl numește pe Radu Șapcă ca preot „curator” al latifundiilor mănăstirești, la Mănăstirea Hotărani, mai aproape de Celei, iar la 11 noiembrie 1863, îl înlocuiește pe egumenul Nifon Dichiofilaxul, care fusese numit aici din 1861, pentru că nu s-a ocupat îndeajuns de mănăstire. Decretul de numire a preotului a fost semnat de însuși marele domnitor A. I. Cuza și de către ministrul Cultelor și Instrucțiunii Publice, Dimitrie Bolintineanu, oferind preotului Radu Șapcă un loc de merit în galeria bărbaților de frunte care au luptat pentru făurirea unei noi lumi. De altfel, postul de curator era o funcție administrativă ce nu corespundea stării de călugăr, deoarece preotul a avut totdeauna familie, începând din 1817.

Foto nr. 6 – Statuia lui Radu Șapcă din Romanați. Sursă foto: arhiva personală a autorului

Dezinteresul călugărilor greci pentru treburile mănăstirilor și invidia lor, face ca preotul să fie transferat la ctitoria marelui Voievod Mircea cel Bătrân, Mănăstirea Cozia, cel mai de preț lăcaș de cult aflat la sud de Carpați. Înlocuirea lui Ipolit Arhimandritul de către Alexandru Ioan Cuza și numirea preotului Radu Șapcă, aduce acestuia din urma o perioadă grea de invidie și uneltiri din partea monahilor cozieni care nu înțelegeau cum, un preot de mir era pus să conducă o obște monahală și nu un stareț ales de viețuitorii mănăstirii. Popa Șapcă fusese numit acolo în calitate de „curator civil”, cu un salariu de 1000 de lei. Înființând un act de filantropie, preotul donează familiilor năpăstuite 567 de lei din salariul său, timp de un an (1864–1865). Anul 1867 îi îngreunează și mai mult sufletul

părintelui prin pierderea soției, Ioana, care ani în șir a vegheat ca un stâlp buna rânduială și întreținerea chibzuită a gospodăriei din Celei, având în vedere viitorul ei și al copiilor. La cererea sa, la 21 iunie 1867, preotul se află la Mănăstirea Brâncoveni din județul Romanați, unde îl găsește pe arhimandritul Pimen care refuză să părăsească mănăstirea, ceea ce duce la pensionarea preotului Radu Șapcă, de către Minister, hotărând să rămână mai departe în mănăstire, fiind mai aproape de Celei. La 17 februarie 1876, într-o scrisoare adresată vechiului său prieten de la Vama Islaz, Costache Alexandrescu, părintele Radu Șapcă la cei 81 de ani ai săi, afirmă o mare vigoare fizică și spirituală, deși mărturisea că „sarcina anilor m-ajunge după urmă”[4]. Aflat la Mănăstirea Brâncoveni la 3 iulie 1876, preotul Radu Șapcă se stinge din viață în preajma a doi bărbați, posibil angajați

sezonieri la muncile de vară, după o îndelungată activitate depusă în slujba patriei și a poporului său.

Cronica vremii a consemnat multe pagini despre activitatea și eroismul preotului Radu Șapcă. Într-o monografie din 1927, revoluționarul de la Celei a fost caracterizat ca un reprezentant al „țărănimii oltenice, istețe, sprintene, vioaie și plină de curaj. Popa Șapcă a trăit, a luptat și a căzut ca un mucenic, punându-și sufletul în lupta sfântă pentru ușurarea nevoilor și suferințelor sătenilor săi” [7]. Spiritul revoluționar al preotului l-a făcut nemuritor peste timp și epoci, până astăzi, regăsindu-l în literatură și în eposul popular românesc care i-a închinat cântece și balade chiar din perioada vieții:

*„Foaie verde, foaie lată,
Să trăiască Popa Șapcă,
C-a scăpat țara de clacă.
Foaie verde, foi de tei,
Popa Șapcă din Celei,
Cu Goleștii câte trei
Și Eliade cu ei...”*

Așadar, preotul Radu Șapcă poate fi considerat un model de slujire ecleziastică și socială deopotrivă, un mare luptător pentru drepturile și libertățile contemporanilor săi, o personalitate a Bisericii românești, dar și a neamului. Amintirea sa continuă să dăinuie și astăzi printr-o frumoasă baladă, care mai răsună în zona de sud a Romaniștilor:

*„Foicic-a bobului, la ruptura Oltului, pe câmpul Islazului
Popa Șapcă din Celei, cu Goleștii câteștrei,
Ei s-au strâns, frate, cu toți, să scape țara de hoți.
Muriei și duriei, cam pe valea Dunării,
Unde-i pasul murgului și taina haiducului,
În mijloc de codru verde, mititel focșor se vede,
E făcut pe iarbă verde
Mititel și potolit, de mulți haiduci ocolit,
Toți haiducii codrului și pandurii locului.
Căpitan mi-e peste ei, Popa Șapcă din Celei!
Popa Șapcă le vorbea:*

– *Ascultați voinici încoace, eu pe cruce m-am jurat*
Că nu e niciun păcat să nu mai văd om sărac.
Vacilii mi le-au luat, oile mi le-au mâncat,
Seceta ne arde campu', biru' ne arde pământu',
Mamele plânge cu jale, copilașii plâng de foame
Dar copiii ce-mi făcea?
Voinicii când auzea, cu pandurii alătura,
Pe paloșe se jura, la revoltă că pornea,
Popa Șapcă-i comanda, dar boierii ce-mi făcea?
Care pân' munți că fugea, la stână se ascundea
Popa Șapcă-i urmărea, cu pandurii alătura
Unde boieri că-mi găsea, pe palme mi-i cunoștea,
 – *Nu sunt palme țărănești, ci sunt palme boierești!*
De parale-i scutura, paralele ce-mi lua
Vaci și oi că-mi cumpăra, și la săraci le-mpărțea
Dară turcii ce-mi făcea?
Când așa că-mi auzea
Ei, frate, se necăjea
Pe Popa Șapcă mi-l prindea, mi-l prindea, mi-l aresta,
La temniță mi-l băga, lacătele că-i pune.
Dar poporu' că-mi striga:
 – *Dați afar' pă Popa Șapcă, c-a scăpat lumea de clacă*
Multe-n lume le-a facut, pe țărani i-a dezrobit.
La țărani le-a dat pământ
Dar voinicii ce-mi făcea?
Ei din gură că-mi striga:
 – *Fire-ați voi să fiți, ciocoi, n-a veni vremea d-apoi*
Să vă judecăm și noi, cum ne-ați judecat și voi!"

Bibliografie:

- [1] Albini, Septimiu, 1848 în *Principatele Române*, Editura Imprimeriile „Independența”, 1910;
- [2] Dobre, Cezar, *Românitatea. Origini și perspective*, Editura Semne, 2006;
- [3] Constantinescu-Iași, Petre, *Popa Radu Șapcă – Un conducător de frunte al Revoluției din 1848*, Editura Apărării Patriotice, București, 1945;

- [4] Cristea, Gherasim – Episcopul Râmnicului și Argeșului, *Un pașoptist de seamă – Preotul Radu Șapcă*, Editura Episcopiei Râmnicului și Argeșului, 1988;
- [5] Neațu, C. Ion, *Arc peste timp. Cronica Islazului* – studiu de monografie vol. 1, Editura Hoffman, 2023;
- [6] Nijloveanu, Ion, *Balade populare românești*, Editura Muzicală, 1984;
- [7] Andrei, Nicolae A., *Craiova – Pagini de Istorie și Civilizație 150 de ani de la Revoluția din 1848*, Editura Helios, 1998.

